

Државната комисија за жалби по јавни набавки, врз основа на член 130 од Законот за јавните набавки, одлучувајќи по жалбата на жалителот „АУКТА“ ДООЕЛ Скопје изјавена, против Одлуката за избор на најповолна понуда бр. 05-051937/21-0009 од 26.10.2021 година, донесена по Оглас за јавна набавка со отворена постапка бр. 15720/2021 за набавка на услуги - Одржување и развој на интегрирана тарифна околина на договорниот орган Царинска управа на РСМ, врз основа на член 160 став (1) точка 3 и став (2), (3), (4), (5) и (6) од Законот за јавните набавки („Службен весник на Република Македонија“ бр.24/2019 и „Службен весник на Република С. Македонија бр. 87/2021), на 49^{-та} Седница одржана на ден 10.11.2021 година донесе:

РЕШЕНИЕ

1. Жалбата на жалителот „АУКТА“ ДООЕЛ Скопје изјавена, против Одлуката за избор на најповолна понуда бр. 05-051937/21-0009 од 26.10.2021 година, донесена по Оглас за јавна набавка со отворена постапка бр. 15720/2021 за набавка на услуги - Одржување и развој на интегрирана тарифна околина на договорниот орган Царинска управа на РСМ, **СЕ ОДБИВА ПОРАДИ НЕОСНОВАНОСТ.**

2. Решението на Државната комисија за жалби по јавни набавки **е конечно по извршената достава.**

3. Сите странки се должни да ја почитуваат и да ја спроведат конечната одлука на Државната комисија.

Образложение

Договорниот орган, спровел постапка за јавна набавка со Оглас за јавна набавка со отворена постапка бр. 15720/2021 за набавка на услуги - Одржување и развој на интегрирана тарифна околина, за што претходно била донесена

Одлука за јавна набавка од 09.09.2021 година. Постапката била објавена на ЕСЈН на Бирото за јавни набавки и Службен весник на РСМ. Набавката била неделива, а договорниот орган во тендерската документација и огласот предвидел дека како критериум за доделување на договор за јавна набавка ќе го користи критериумот најдобар однос меѓу цена и квалитет и ќе заврши со спроведување на електронска аукција. Од понудувачите било побарано да достават Изјава за сериозност и Гаранција за квалитетно извршување на договорот [10.00 %].

До крајниот рок за поднесување на понудите 12.10.2021 година, пристигнале вкупно 2 (две) понуди за што бил составен Записник од отворањето на понудите од 12.10.2021 година. Комисијата за јавни набавки на договорниот орган извршила проверка на комплетноста и валидноста на понудите. Врз основа на Извештајот од спроведена постапка од 20.10.2021 година, Комисијата за јавни набавки дала предлог како најповолна да биде избрана понудата на АССЕКО СЕЕ ДООЕЛ Скопје. Ваквиот предлог бил прифатен од страна на одговорното лице на договорниот орган, по што била донесена Одлуката за избор на најповолна понуда бр. 05-051937/21-0009 од 26.10.2021 година.

Незадоволен од Одлуката за избор на најповолна понуда бр. 05-051937/21-0009 од 26.10.2021 година жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки поднесе економскиот оператор „АУКТА“ ДООЕЛ Скопје.

Постапувајќи по изјавената жалба, Државната комисија за жалби по јавни набавки изврши увид во досието на постапката на Електронскиот систем за јавни набавки и врз основа на член 160 став (1) точка 3 и став (2), (3), (4), (5) и (6) од Законот за јавните набавки најде:

Жалбата е дозволена, навремена и изјавена од овластен подносител.

Жалбата е неоснована.

Жалителот во жалбата наведува дека по спроведената постапка договорниот орган на ден 25.10.2021 донел одлука за најповолен бр. 05-

051937/21-0009 со која што како најповолена била избрана понудата на Асеко СЕЕ ДООЕЛ. Незадоволен од одлуката за најповолен жалителот поднел жалба заради: „1. Погрешно утврдена фактичка состојба, 2. Битни повреди на законот за јавните набавки“. Обжалената одлука имала недостатоци и истата била донесена без правилно утврдување на фактичката состојба. Имено договорниот орган во тендерската документација во точка 1.8.2 утврдил дека Составен дел од групната понуда бил Договор за поднесување групна понуда. Понатаму во истата точка договорниот орган навел дека Овој Договор потребно било да ги содржи следните податоци: „ - членот на групата кој ќе биде Носител на групата, односно кој ќе ја поднесе понудата и ќе ја застапува групата, - членот на групата кој во име на групата економски оператори ќе го потпише договорот за јавна набавка, - членот на групата кој ќе ја издаде фактурата и сметка на која ќе се вршат плаќањата, - краток опис на обврските на секој од членовите на групата економски оператори за извршување на договорот.“ За исполнување на овој услов жалителот доставил договор за поднесување на групна понуда, склучен помеѓу Аукта ДООЕЛ Скопје (како носител на групата), Цореит ДОО од Подгорица Р. Црна Гора (како член на групата) и Ултрасофт системс (како член на групата). Овој договор бил потпишан од управителите на горе наведени економски оператори и со него било утврдено дека носител на групата бил Аукта ДООЕЛ Скопје и биле наведени сите барани услови во тендерската документација. Дополнително како прилог 1 на договорот бил доставен „Опис на обврските на секој од членовите во групата“. Описот на обврските бил прикажан во табела поделена на две колони, од кои во левата колона бил наведен називот на членот на групата, додека во десната колона биле наведени неговите обврски. Обврските на членот на групата биле поделени во точки и во алинеи. За секој член на групата имало одделен од табелата во кои биле наведени обврските. Одделувањето на еден од друг член на групата било направено со гранични линии од кои јасно се гледало до каде биле обврските на еден член на групата и каде почнувале обврските на другиот член. Ако се погледнел дадениот Опис на обврските, од истиот неспорно можело да се утврди дека детално биле разработени обврските на сите тројца членови на групата, и од наведената табела точно можело да се утврди кој какви обврски би превзел при склучувањето на Договорот. Договорниот орган кој ја вршел евалуацијата на понудата на групата на понудувачи погрешно ја утврдил фактичката состојба дека во договорот немало наведено обврски на сите членови на групата. Договорниот орган по погрешното утврдена фактичка состојба, а спротивно на Тендерската документација и Законот за јавните набавки, носел одлука за отфрлање на понудата. Имено, договорниот орган бил должен согласно точка 5.3.1 од тендерската документација, пред да ја отфрли понудата да побара нејзино појаснување. Појаснувањето на понудата не значело доставување на

нови документи, туку само нивно појаснување. Дополнително во член 109 „Евалуација на понудите“ во став 2 од Законот за јавните набавки било наведено: „При проверката на комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот и при евалуација на понудата, комисијата може да побара понудувачите да ги појаснат или дополнат документите, доколку не станува збор за значителни отстапувања од бараната документација. Комисијата не смее да создава предност во корист на одреден економски оператор со користење на бараните појаснувања или дополнувања.“ Овој недостаток ниту претставувал значително отстапување од бараната документација ниту пак создавало предност во корист на одреден економски оператор. Дотолку повеќе што Договорниот орган со ова свое дејство ја исклучил конкуренцијата од постапката и постапил спротивно на начелата од Законот за јавните набавки. Имено, Договорниот орган при донесувањето на наведената Одлука за избор на најповолна понуда не ги имал во предвид начелата на кои се темелат јавните набавки. Согласно членот 3 од Законот за јавните набавки, било наведено: „Уредувањето, развојот на системот на јавни набавки и неговото спроведување се темелат врз начелата на слободно движење на стоките, слобода за основање, слобода за обезбедување услуги, како и начелата на економичност, ефикасност, конкуренција помеѓу економските оператори, транспарентност, еднаков третман на економските оператори и сразмерност. При спроведувањето на јавните набавки договорниот орган е должен да ги почитува обврските за заштита на животната средина, социјалната политика и за заштита на трудот кои произлегуваат од прописите во Република Северна Македонија, колективните договори и од меѓународните договори и конвенции ратификувани согласно со Уставот на Република Северна Македонија.“ Дополнително, со изборот на наведениот понудувач за најповолен повредено било Начелото на економичност, ефикасност и ефективност на користењето јавни средства, предвидено во членот 4 од Законот за јавните набавки: „(1) Договорниот орган ги спроведува јавните набавки на начин што ќе обезбеди економично, ефикасно и ефективно користење на јавните средства и успешно остварување на целите на своето работење, утврдени во согласност со прописите кои го уредуваат користењето на буџетските и другите јавни средства. (2) Договорниот орган ги спроведува јавните набавки на начин што ќе обезбеди соодветен квалитет на предметот на набавка во однос на неговата намена и вредност. (3) Договорниот орган ги спроведува јавните набавки во рок и на начин пропишани со овој закон и прописи донесени врз основа на овој закон, со минимални трошоци во постапката за јавна набавка.“ Жалителот навел дека договорниот орган бил должен да го почитува наведеното начело, а особено бил должен во ситуација кога неговата можност за избор се сведувала само на еден понудувач, да побара појаснување на понудата од вториот понудувач кој

учествувал во постапката, особено ако се имало во предвид фактот дека Договорот за групна понуда бил доставен во рамки на Понудата и со бараното објаснување не би станало збор за значителни отстапувања од бараната документација. Дополнително требало да се има во предвид фактот дека во тендерската документација било предвидено дека "Договорот за јавна набавка ќе се додели со примена на отворена постапка, која ќе заврши со електронска аукција како последна фаза во постапката." Праксата покажувала дека во ситуации кога било предвидено да се одржи електронска аукција како дополнителен чекор во постапката, поднесените понуди на сите понудувачи се за 30-40% повисоки од реалните, од причина што се очекувало да ги намалуваат првичните цени во текот на електронската аукција. Договорниот орган бил должен да спроведе дополнително истражување на пазарот со цел да утврди дали понудените цени биле реални односно соодветствувале на пазарните цени, согласно дефиницијата за пазарни цени утврдена во точка 34 од член 3 од Законот за јавните набавки: „Пазарна цена" е цената на релевантниот пазар земајќи ги предвид предметот на набавка, развиеноста на пазарот, условите од тендерската документација како што се начинот на плаќање, рокот на испорака, количините, гарантниот рок, средствата за обезбедување и слично;“. Истовремено, со спроведување на постапката на начин како што била спроведена, Договорниот орган сторил и повреда на Начелото на конкуренција помеѓу економските оператори, утврдено во член 5 од Законот за јавните набавки: „(1) Во постапката за јавна набавка, договорниот орган не смее неоправдано да ја ограничува конкуренцијата помеѓу економските оператори. (2) Договорниот орган ја спроведува постапката за јавна набавка согласно со прописите за заштита на конкуренцијата и не смее да ги ограничи потенцијалните понудувачи со избирање на видот на постапката или со нејзино спроведување спротивно на овој закон.“ Со своите постапки договорниот орган при донесувањето на одлуката за избор за најповолен понудувач направил повреди на Законот за јавните набавки, не ја утврдил фактичката состојба, погрешно го применил законот и постапувал спротивно на начелата на законот. Согласно горе наведеното жалителот предлага Државната комисија по жалби за јавни набавки да донесе Решение со кое што ќе ја поништи Одлуката за избор на најповолна понуда и ќе го врати предметот на повторна евалуација.

Договорниот орган во одговорот на жалбата дал хронолошки приказ на постапката и наведува дека во жалбата, жалителот се жалел против: „- Донесената Одлука за избор на најповолна понуда бр. 05-051937/21-0009 од 25.10.2021 година, заради погрешно утврдена фактичка состојба и битни повреди на законот за јавни набавки, член 109 став 2, член 3, член 4 и член 5 од

ЗЈН.“ Во процесот на евалуацијата на понудите од страна на договорниот орган, при проверка на формалната исправност на понудата на жалителот Друштво за производство промет и услуги АУКТА ДООЕЛ Скопје било утврдено дека Понудата била неприфатлива поради тоа што во Прилог 1 од доставениот Договор за групна понуда даден бил Опис на обврските само за два члена од групата економски оператори (Аукта ДООЕЛ Скопје и Ултрасофт системс Доо Скопје), а недостасувал опис на обврските за извршување на договорот за уште еден член од групата економски оператори (ЦОРЕИТ ДОО Подгорица), што не било во согласност со точка 1.8.2 алинеа 4 од Тендерската документација и со член 106 став 5 алинеа 4 од Законот за јавни набавки. Во конкретниот случај, поднесениот Договор за групна понуда од страна на жалителот, договорниот орган детално го разгледал и утврдил дека истиот содржел недостатоци, односно во Прилог 1 од доставениот Договор каде што бил даден Опис на обврските на секој од членовите на групата на економски оператори за извршување на договорот за јавна набавка, во табелата недостасувале податоци за членот на групата ЦОРЕИТ ДОО Подгорица. Имено, во табелата од Прилогот 1 кон Договорот, која била поделена на две колони (назив на економскиот оператор и обврски) во колоната назив на економски оператор стоеле само називите Аукта дооел, Скопје и Ултрасофт система доо Скопје и видно од табелата било дека никаде не бил наведен третиот член од групата, што претставувало недостаток на договорот и истиот бил оценет за невалиден поради тоа што не бил во согласност со член 106 став 5 алинеа 4 од ЗЈН каде децидно било наведено дека договорот за групна понуда особено ги содржел следниве податоци: „краток опис на обврските на секој од членовите на групата економски оператори за извршување на договорот“. Со оглед на тоа што се работело за виден недостаток во Договор за поднесување на групна понуда кој согласно член 106 став 5 од ЗЈН бил составен дел на групна понуда со кој членовите во групата меѓусебно и кон договорниот орган се обврзувале за извршување на договорот истиот не можел дополнително да биде доставен поради што понудата на наведениот понудувач не се разгледувала во понатамошната евалуација на понудите. Согласно горенаведеното и согласно член 109 став 2 од ЗЈН, каде било јасно наведено дека Комисијата не смеела да создава предност во корист на одреден економски оператор со користење на барање на појаснувања, сметал дека Царинската управа во својство на договорен орган не го повредила материјалното право, односно не била погрешно утврдена фактичката состојба и не биле сторени битни повреди на Законот за јавни набавки. Согласно горенаведените образложенија на фактите и правните наводи, сметал дека жалбените барања на жалителот Друштво за производство промет и услуги АУКТА ДООЕЛ Скопје во целост биле неосновани и барал од Државна комисија за жалби по јавни набавки да донесе

Решение со кое жалбата на жалителот Друштво за производство промет и услуги АУКТА ДООЕЛ Скопје се одбива како неоснована.

Државната комисија постапувајќи по жалбата и жалбените наводи, како и по службена должност согласно член 141 од Законот за јавните набавки, а врз основа на сите приложени докази во предметот и увидот во ЕСЈН за спроведената постапка за доделување договор за јавна набавка, утврди дека жалбата на жалителот „АУКТА“ ДООЕЛ Скопје е неоснована.

Државната комисија за жалби по јавни набавки ги смета за неосновани жалбените наводи според кои договорниот орган во постапката на евалуација на понудите постапил спротивно на Законот за јавните набавки и барањата и условите на тендерската документација, односно дека договорниот орган извршил неправилна евалуација на понудата на жалителот и постапил спротивно на член 109 и член 106 од Законот за јавните набавки.

Имено, Државната комисија за жалби по јавни набавки со увидот во доказите од постапката на ЕСЈН утврди дека договорниот орган направил правилна евалуација на понудите, а имајќи го предвид фактот дека Договорот за поднесување на групна понуда не ги содржи целосно податоците од член 106 став 5 алинеја 4 од Законот за јавните набавки. Жалителот во прилог на Договорот за поднесување на групна понуда има доставено Прилог 1 – Опис на обврските на секој од членовите на групата на економски оператори за извршување на договорот за јавна набавка, но во колоната „Назив на економскиот оператор“ никаде не е наведен еден од членовите односно ЦОРЕИТ ДОО Подгорица.

Државната комисија од увидот во Прилог 1, утврди дека истиот е поделен на 3 дела, односно три реда, како што наведува и самиот жалител и дека истите треба да се однесуваат на тројцата членови на групата и на таков начин дека се поделени обврските, но ниту пак Државната комисија, а ни договорниот орган не може да биде сигурен дека во редот каде што се наведени обврски без наведен економски оператор односно член на група, баш тие обврски се однесуваат на членот на групата ЦОРЕИТ ДОО Подгорица.

Имајќи го предвид горенаведеното, Државната комисија одлучи да не ја уважи жалбата и да ја потврди Одлуката за избор на најповолна понуда бр. 05-051937/21-0009 од 26.10.2021 година, донесена по Оглас за јавна набавка со отворена постапка бр. 15720/2021 за набавка на услуги - Одржување и развој на интегрирана тарифна околина на договорниот орган Царинска управа на РСМ.

Согласно со член 2 точка 10 и 11 од Законот за јавните набавки: „10. „тендерска документација“ е секој документ изработен од страна на договорниот орган или на кој упатува договорниот орган, а со кој се опишуваат или се утврдуваат елементите на одредена набавка или постапка, вклучувајќи го и огласот за јавна набавка, претходното информативно известување или периодичното индикативно известување кое се користи како замена за оглас за јавна набавка, техничките спецификации, описната документација, предложените услови на договорот, обрасците што ги пополнуваат кандидатите или понудувачите, информациите за општоприменливите прописи и сета дополнителна документација; 11. „Прифатлива понуда“ е понуда поднесена од понудувачот, која ги исполнува условите за утврдување способност, потребите и барањата на договорниот орган наведени во техничките спецификации и останатата тендерска документација, што е навремена, која нема невообичаено ниска цена, а чија конечна цена не ги надминува средствата обезбедени или кои може да се дообезбедат од договорниот орган согласно со овој закон;“.

Согласно со член 3 од Законот за јавните набавки: „Начела на кои се темелат јавните набавки: (1) Уредувањето, развојот на системот на јавни набавки и неговото спроведување се темелат врз начелата на слободно движење на стоките, слобода за основање, слобода за обезбедување услуги, како и начелата на економичност, ефикасност, конкуренција помеѓу економските оператори, транспарентност, еднаков третман на економските оператори и сразмерност. (2) При спроведувањето на јавните набавки договорниот орган е должен да ги почитува обврските за заштита на животната средина, социјалната политика и за заштита на трудот кои произлегуваат од прописите во Република Македонија, колективните договори и од меѓународните договори и конвенции ратификувани согласно со Уставот на Република Македонија.“.

Согласно член 106 од Законот за јавните набавки: „Групна понуда (1) Договорниот орган, во постапката за јавна набавка на услуги или работи, како и во постапката за јавна набавка на стоки кои вклучуваат дополнителни услуги или активности за нивно поставување и вградување, може да бара од правните лица да ги наведат имињата и релевантните професионални квалификации на персоналот одговорен за извршување на договорот. (2) Во постапките за јавни набавки може да учествуваат и групи економски оператори, вклучувајќи ги и привремените здружувања, согласно со прописите за заштита на конкуренцијата. Договорниот орган нема да бара од групата економски оператори да има соодветна правна форма како услов за поднесување групна понуда или групна пријава за учество. (3) Договорниот орган во тендерската документација може да појасни како групите економски оператори ќе ги исполнат условите за утврдување на економската и финансиската состојба или техничката и професионалната способност, доколку е тоа сразмерно и оправдано од објективни причини. (4) Условите за извршување на договорот за јавна набавка, кои мора да ги исполнуваат групите економски оператори, а кои се различни од оние што важат за поединечните учесници во постапката за јавна набавка, мора да бидат сразмерни и оправдани од објективни причини. (5) Составен дел на групна понуда е договор за поднесување групна понуда со кој членовите во групата економски оператори меѓусебно и кон договорниот орган се обврзуваат за извршување на договорот за јавна набавка, а кој особено ги содржи следниве податоци: - членот на групата што ќе биде носител на групата, односно што ќе ја поднесе понудата и ќе ја застапува групата пред договорниот орган, - членот на групата кој во име на групата економски оператори ќе го потпише договорот за јавна набавка, - членот на групата што ќе ја издаде фактурата и сметка на која ќе се вршат плаќањата, - краток опис на обврските на секој од членовите на групата економски оператори за извршување на договорот и - други податоци кои договорниот орган ќе ги утврди во тендерската документација. (6) Членовите на групата економски оператори одговараат неограничено и солидарно пред договорниот орган за обврските преземени со понудата. (7) Член во групата економски оператори не може да се повлече од групата економски оператори до склучување на договорот за јавна набавка доколку: - е носител на групата економски оператори, - групата економски оператори не може да го докаже исполнувањето на критериумите за утврдување способност што се барале во постапката без тој член или - останатите членови од групата солидарно не ги преземаат обврските на членот од групата кој сака да се повлече од групата економски оператори. (8) Повлекувањето член од групата економски оператори спротивно на ставот (7) на овој член се смета за повлекување на групната понуда. (9) Договорниот орган, по извршениот избор на најповолна понуда, од групата економски оператори може да побара, тие да се здружат во

соодветна правна форма заради извршување на договорот.“

Согласно член 109 од Законот за јавните набавки: „Евалуација на понудите (1) Кај отворената постапка и поедноставената отворена постапка, комисијата, пред да пристапи кон евалуација на понудите, ја проверува комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот. (2) При проверката на комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот и при евалуација на понудата, комисијата може да побара понудувачите да ги појаснат или дополнат документите, доколку не станува збор за значителни отстапувања од бараната документација. Комисијата не смее да создава предност во корист на одреден економски оператор со користење на бараните појаснувања или дополнувања. (3) Бараното објаснување понудувачот го доставува преку ЕСЈН во рокот кој го определила комисијата. (4) Никакви промени во финансиската и техничката понуда, освен исправката на аритметички грешки, не смеат да се бараат, нудат или да се дозволат од страна на комисијата или од понудувачот. (5) Комисијата може да бара директно од понудувачот, а со цел за објаснување на понудата, превод на делот од понудата кој е во врска со техничката документација за кој во тендерската документација дозволил истата да биде изработена на странски јазик и за истото да одреди примерен рок. (6) Неприфатливите понуди комисијата нема да ги евалуира. (7) Евалуацијата на понудите се врши исклучиво во согласност со критериумите наведени во тендерската документација. (8) По извршената евалуација, комисијата ќе пристапи кон рангирање на понудите и изготвување предлог за избор на најповолна понуда. (9) Членот на комисијата кој не се согласува со предлогот за избор на најповолна понуда, ги изнесува своите ставови подготвени како забелешка приложена кон извештајот од спроведената постапка. (10) При евалуација на понудите кај ограничената постапка, постапките со преговарање, конкурентниот дијалог и партнерството за иновации, комисијата соодветно ги применува одредбите од овој член. (11) Министерот за финансии го пропишува начинот на исправка на аритметичка грешка во фазата на евалуација на понудите.“

Со оглед на фактот што жалителот не успеал во жалбената постапка, трошоците на постапката за правна заштита нема да му бидат вратени, согласно со член 166 став (2) од Законот за јавните набавки.

Од причини погоре изложени, се донесе Решение како во диспозитивот.

Упатство за правно средство: Согласно член 170 од Законот за јавните набавки и член 26 од Законот за управните спорови, против ова решение незадоволната странка може да поднесе тужба до Управниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Бр. 08-1112/9

10.11.2021 год.

Скопје

**ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Кирил Каранфилов**

Доставено до:

- Архива,
- „АУКТА“ ДООЕЛ Скопје
- Царинска управа на РСМ